

GRUPO PROVINCIAL

V-32244006

xosebaltar@bng.gal

D. Bernardo Varela, Dª María Xosé Mangana e Xosé Manuel Puga en representación do Grupo Provincial do BNG na Deputación de Ourense e ao amparo do artigo 97.2 do Real Decreto 2568/1986, de 28 de novembro de 1986, do Regulamento de Organización, Funcionamento e Réxime Xurídico das Entidades Locais (ROFRXEL), somete a consideración do Pleno da Corporación a seguinte: **MOCIÓN PARA A SOLITUDE DE FINANZAMENTO Á XUNTA DE GALIZA E O GOBERNO DE ESPAÑA DOS SERVIZOS PÚBLICOS DE COMPETENCIA NON MUNICIPAL**

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Tras a entrada en vigor da Lei 27/2013, de 27 de decembro, de Racionalización e Sustentabilidade da Administración Local (LRSAL) o artigo 25.2 da LRBRL xa non inclúe a prestación dos servizos sociais e de promoción e reinserción social entre as materias sobre as que os municipios exercerán competencias propias. No entanto, considerase materia de competencia propia municipal a avaliación e información de situacións de necesidade social e a atención inmediata a persoas en situación ou risco de exclusión social.

O Servizo de Axuda no Fogar foi un dos dereitos incluídos na lei de dependencia e foi concibido como un servizo de titularidade pública e de xestión municipal. O financiamento dese servizo foi contemplado a partes iguais entre a Administración Xeral do Estado e as Comunidades Autónomas, admitíndose un copagamento das persoas usuarias en función de renda e patrimonio.

Desde a implantación deste servizo os concellos galegos non deixaron de crecer en canto a número de persoas beneficiarias máis o financiamento continúa a demorarse. O concellos están a facer fronte a custes da ata 24 €/h cando a Xunta e o Estado só financiarán, para este 2024, 12€/h. Isto obriga aos concellos a consignar millóns de euros de fondos propios para financiar este servizo, en detrimento doutros servizos que si lle son propios.

Por outra banda, moitos Concellos da Provincia dispoñen de centros de día e/ou dunha escola infantil xestionados a través do Consorcio Galego.

A Xunta obriga aos concellos que teñen estas infraestruturas a un cofinanciamento (2500€/ano por persoa usuaria no centro de día e 900€/ano máis os gastos de mantemento nas escolas infantís) sen que permita aos concellos ningún tipo de decisión consorciada sobre a xestión pública de ditos servizos. Sendo ademais un tema absolutamente aberrante que os 2500 €/ano se teñan que abonar polos empadroados, mentres que os Concellos veciños, non teñen que abonar absolutamente nada polos usuarios que recurren a este servizo no Concello limítrofe.

Estes custes que a Xunta repercute nos concellos poden supoñer tamén centos de miles de euros do seu orzamento para unha competencia impropia máis.

Dende setembro de 2022 a Xunta implantou a universalización da educación infantil 0-3 anos mais mantén o copagamento aos concellos. É dicir, nun concello no que só existan escolas infantís privadas porque o concello non mostrou interese en que existisen a Xunta financia o 100% dos costes do servizo. Pola contra, naqueles concellos no que haxa escolas consorciadas froito do impulso no seu día e interese do concello a Xunta esíxelle a eses concellos a que copaguen, esíxelle pois a Administración Local un sobre esforzo que en ningún caso se lle pide á empresa privada, así pois, a Xunta do PP non ten problema por financiar ás empresas privadas que xestionan escolas infantís pero négase a liberar aos concellos dun gasto impropio dun servizo que xestiona en exclusiva a Xunta.

Capítulo a parte merecen os gastos que se ven obrigados a afrontar os Concellos galegos e sinaladamente os da Provincia de Ourense en Educación e Sanidade, unhas competencias que xa me dirán vostedes en que lles atañen. Pero efectivamente, en moitos casos os Concellos deben asumir o mantemento e limpeza das Centros de Saúde que semella deberían depender da Consellería de Sanidade (por certo noutro xiro de guión, unhas teñen que afrontalo e outras non). E tamén deben afrontar os gastos de mantemento, consumos e servizo de conserxería dos Centros Escolares de Infantil e Primaria, non así curiosamente cos do Institutos, Centros de Formación Profesional ou Universidades. Por certo isto independentemente de que o Centro reciba alumnos do Concello onde está implantado o Centro Educativo físicamente ou de outros Concellos limítrofes. Isto supón novamente dependendo da entidade do Centro e das súas necesidades centos de miles de euros que os Concellos asumen en competencias que lle son alleas e que lóxicamente minoran os fondos para aquelas que si llo son, e que xa de por sí coa realidade da dispersión poboacional e o avellentamento, estarían infradotadas economicamente nunha situación na que non tiveran que estar a cubrir competencias impropias.

Esta situación lamentable a nivel galego é aínda máis palpable nunha provincia como a nosa, onde os Concellos en xeral son pequenos, con innumerables núcleos aos que

atender e como xa temos comentado en outras ocasións onde a propia Deputación ten problemas de financiamento para soster as múltiples demandas de Concellos e Entidades.

Cabe por último recordar que xa no ano 2006, con acordo de todas as forzas políticas representadas na FEGAMP e por ende dos Concellos, acadouse o chamado PACTO LOCAL, que recollía en boa medida a resolución de boa parte dos feitos anteriormente relatados (outros, especialmente no que se refire a Servizos Sociais foron xurdindo ao longo dos anos transcorridos), sen que ata o de agora se asumira por parte da Xunta de Galiza os compromisos daquela asinados. Semella pois que antes incluso de reclamar unha xusta mellora no Fondo de Cooperación Local dependente da Xunta e no importe e sistema de reparto ás entidades locais de fondos recadados por parte do Estado Español (o que sen dúbida tamén é preciso), debe afrontarse con carácter inmediato o financiamento (e incluso a xestión) daquelas competencias que lle correspondan á Xunta de Galiza e estean sendo asumidas polos Concellos.

E de conformidade co establecido no artigo 36 da LRBRL, que establece que as Deputacións Provinciais teñen entre as súas atribucións a cooperación no fomento do desenvolvemento económico e social e na planificación no territorio provincial, de acordo coas competencias das demais Administracións Públicas nese ámbito. Así como tamén a asistencia e cooperación xurídica, económica e técnica aos municipios, especialmente os de menor capacidade económica e de xestión.

Por todo o anterior, o Grupo Provincial do BNG da Deputación Provincial de Ourense propón á corporación provincial adoptar os seguintes:

ACORDOS

1. Solicitar a Xunta de Galiza e a Administración Xeral do Estado o financiamento integro de servizos como o SAF, que segundo a lei son servizos de competencia non municipal e que só poden estar xestionados delegadamente atendendo a un principio de equilibrio financeiro.
2. Solicitar da Xunta de Galiza que asuma o 100% dos custes dos Centro de Día así como das Galiñas Azuis, toda vez que anunciou e asumiu a xeneralización da gratuidade 0-3 anos das escolas infantís e está a financiar integramente os custes das escolas infantís privadas.

3. Solicitar á Xunta de Galiza que como Administración competente tanto no eido sanitario como no educativo, se faga cargo dos gastos que na actualidade están a soportar os Concellos da Provincia de Ourense nestes dous Servizos Públicos esenciais.
4. Trasladar estes acordos ó Ministerio de Derechos Sociais, Consellería de Política Social, Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar, Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades e Consellería de Sanidade. Así como á Presidencia da Xunta de Galiza e do Goberno do Estado de España.

Ourense, 06 de Marzo de 2024

Asdo: Bernardo Varela López
Voceiro do grupo provincial do BNG

A/A Presidente da Deputación Provincial de Ourense